

2014-09-03

Nr. RA-8524

2014-09-03 Nr. SD-1105

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius

Originalas siunčiamas tik el. paštu rastine@regula.lt

DĖL PASTABŲ TEISĖS AKTO PROJEKTUI

„Lietuvos energijos gamyba“, AB pateikia pastabas ir pasiūlymus teisės akto projektui.

PRIDEDAMA. Pastabos ir pasiūlymai teisės akto projektui, 3 lapai.

Teisės skyriaus vadovė, pavaduojanti
Finansų ir teisės departamento direktorę

Rūta Juknevičienė

M. Kvekšas, tel. 8 5 278 2921, el. p. mindaugas.kveksas@le.lt

„Lietuvos energijos gamyba“, AB

Adresas korespondencijai:
A. Juozapavičiaus g. 13, 09311 Vilnius
Registruotos buveinės adresas:
Elektrinės g. 21, 26108 Elektrėnai

Tel. (8 5) 278 2907
Faks. (8 5) 278 2906
El. p. info@le.lt
www.gamyba.le.lt

Juridinio asmens kodas – 302648707
PVM mokėtojo kodas – LT100006256115
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre

Atsiskaitomoji sąskaita
LT23 7300 0101 2785 8640
„Swedbank“ AB
Banko kodas – 73000

„LIETUVOS ENERGIJOS GAMYBA“ (toliau – Bendrovė), AB PASTABOS IR PASIŪLYMAI

Dėl naujos redakcijos Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo (toliau – Projektas, Aprašas)

Eil. Nr.	Projekto punkto Nr.	Projekto nuostata	Komentaras	Alternatyvi redakcija
1.	4.6	„Investicijos – pinigines lėšas ir teises aktų nustatyta tvarka įvertintas reguliuojamos veiklos materialūs, nematerialūs ir finansinis turtas, kuris investuojamas, siekiant ilguoju laikotarpiu, minimaliomis sąnaudomis užtikrinti patikimą paslaugos pateikimą, iš investavimo objekto gauti pagrįstą investicijų grąžą (pajamas), taip pat užtikrinti valstybės nustatytų užduočių (programų) įgyvendinimą.“	Atsižvelgiant į sąvokos <i>investicijos</i> naudojimą Apraše, siūlome pakoreguoti sąvokos apibrėžimą.	Investicijos – pinigines lėšas ir teises aktų nustatyta tvarka įvertintas reguliuojamos veiklos materialūs, nematerialūs ir finansinis turtas, kuris <u>kurį</u> investuojamas, siekiant ilguoju laikotarpiu, minimaliomis sąnaudomis užtikrinti vartotojui patikimą <u>reguliuojamos paslaugos</u> pateikimą, iš investavimo objekto gauti pagrįstą investicijų grąžą (pajamas), taip pat užtikrinti valstybės nustatytų užduočių (programų) įgyvendinimą.
2.	6.1.1.4.	„6.1.1.4. šilumos sektoriaus įmonių (šilumos tiekėjų ir nepriklausomų šilumos gamintojų, toliau – Šilumos įmonės) atveju: 6.1.1.4.1. investicijos, kurių vertė yra ne mažesnė kaip 1,5 mln. Eur; 6.1.1.4.2. investicijos, kurių vertė yra didesnė už ribinę sumą (įmonėms, aptarnaujantioms daugiau nei 40 tūkstančių vartotojų – ne mažiau nei 0,3 mln. Eur, likusioms įmonėms – 9 proc. nuo įmonės metinės į šilumos kainą įskačiuotos nusidėvėjimo sumos) ir ne didesnė nei 1,5 mln. Eur, išskyrus ne daugiau kaip 3 tūkst. Eur vertės kilnojamojo inventoriaus vienetus; 6.1.1.4.3. investicijos, kurių vertė yra mažesnė už ribinę sumą, išskyrus ne daugiau kaip 3 tūkst. Eur vertės kilnojamojo inventoriaus vienetus.“	Šio Aprašo punkto nuostatos numato, kad <i>šilumos įmonės</i> atskirais investicijų projektais turės derinti visas investicijas, kurių vertė patenka į bet kurį iš trijų intervalų: 1. Didesnė arba lygi 1,5 mln. eurų; 2. Didesnė už ribinę sumą ir ne didesnė nei 1,5 mln. eurų; 3. Mažesnė už ribinę sumą, išskyrus ne daugiau kaip 3 tūkst. eurų vertės kilnojamojo inventoriaus vienetus. Kadangi nuostatose numatyti intervalai yra lygiagretūs, tokiu atveju, Apraše siekiama įtvirtinti reikalavimą pagal Aprašo 7 punkto reikalavimus derinti absoliučiai visas <i>šilumos įmonių</i> investicijas. Atsižvelgiant į tai, jog kitų sektorių reguliuojamų ūkio subjektų investicijoms, kurios turi būti derinamos atskirais investicijų projektais, nustatomos žymiai aukštesnės ribos, Bendrovės nuomone, toks reikalavimas <i>šilumos įmonėms</i> yra nepagrįstas. Bendrovė prašo atsižvelgti į smulkių investicijų nereikšmingą įtaką reguliuojamoms	

Eil. Nr.	Projekto punkto Nr.	Projekto nuostata	Komentarai	Alternatyvi redakcija
			<p>kainoms. Be to, reikalavimas atskirais investicijų projektams derinti visas šilumos įmonių investicijas smarkiai didintų šių įmonių administracinius kaštus dėl išaugusių darbo laiko sąnaudų ir, atitinkamai, didintų reguliuojamų paslaugų kainas.</p>	
3.	9-10.	<p>„9. Šilumos įmonių su prašymais derinti investicijas, kurių vertė atitinka Tvarkos aprašo 6.1.1.4.2 punktą, teikiama informacija: <...> 10. Šilumos įmonių teikiamose derinti investicijose, kurių vertė atitinka Tvarkos aprašo 6.1.1.4.3 punktą, teikiama informacija: <...>“</p>	<p>Bendrovės nuomone, šių Aprašo punktų reikalavimai dubliuoja Aprašo 7 punkto reikalavimus. Jeigu aprašo 7 punkto nuostatos taikomos šilumos įmonėms tik 6.1.1.4.1 punkte nurodytų investicijų derinimui, tuomet prašome atitinkamai pakoreguoti 7 punkto nuostatas.</p>	
4.	17.4.	<p>„17.4. <...> Dujų, SND ir Elektros įmonės pateikia ekonominį, finansinį pagrindimą, kurio vertinimas atliekamas pagal Tvarkos aprašo IV skyriaus Trečiąjį ir Ketvirtąjį skirsnius; 17.5. Investicijos įtaka energetikos įmonės patiriamoms reguliuojamų sąnaudų grupėms bei transportuojamiems energijos kiekiams;“</p>	<p>Prašome patikslinti, ar 17.4-17.5 punktų nuostatos taikomos kiekvienai bendrai derinamų investicijų sąrašė įtrauktai investicijai, neatsižvelgiant į šių investicijų mažas vertes. Bendrovė pažymi, kad į bendrai derinamų investicijų sąrašė įtraukiama daug mažos vertės investicijų, skirtų turto atstatymui, modernizavimui ar rekonstrukcijai. Bendra tokių investicijų vertė būna santykinai nereikšminga ir turinti mažą įtaką reguliuojamoms kainoms. Bendrovės nuomone, išsamių skaičiavimų rengimas investicijoms, kurių vertė siekia vos kelis ar keliasdešimt tūkstančių eurų, būtų netikslingas. Prašome papildyti Aprašą, nurodant, kaip praktiškai efektyviai turės būti įgyvendinamos šių punktų nuostatos, bei numatyti investicijų vertės ribą, kurią viršijančioms investicijoms būtų reikalinga teikti tokius skaičiavimus.</p>	
5.	66.	<p>„66. <...> n – Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijų, skirtų sistemos plešrai, atsipirkimo laikotarpis nustatomas kaip pusė naudingo tarnavimo laikotarpio, bet ne ilgiau nei 20 metų.“</p>	<p>Šio punkto nuostatos neatitinka Aprašo 85 punkto nuostatų, kur numatyta, kad atsipirkimo laikotarpis gali būti ilgesnis nei 15 metų, tačiau negali viršyti pagal VKEK nustatytus ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus skaičiuojamos ilgalaikio turto tarnavimo (nusidėvėjimo) trukmės.</p>	<p>66. <...> n – Dujų, SND ir Elektros įmonių investicijų, skirtų sistemos plešrai, atsipirkimo laikotarpis nustatomas kaip pusė naudingo tarnavimo laikotarpio, bet ne ilgiau nei 20 metų.</p>

Eil. Nr.	Projekto punkto Nr.	Projekto nuostata	Komentarai	Alternatyvi redakcija
6.	74.2.	„74.2. investicijos, pajamos ir išlaidos vertinamos be infliacijos poveikio.“	<p>Pažymime, kad atsipirkimo laikotarpio trukmės apribojimas iki pusės susijusio turto naudingo tarnavimo laikotarpio yra ekonomiškai nepagrįstas, kadangi reguliuojamos veiklos pajamų lygis nustatomas atsižvelgiant į būtiną sąnaudas ir investicijų grąžos normą, o reguliuojama įmonė praktiškai neturi galimybių daryti įtaką reguliuojamos veiklos pelno maržai. Vadinasi, investicijos atsipirkimo laikotarpis iš esmės lemia du veiksniai: investicijų grąžos normos dydis ir turto naudingo tarnavimo laikotarpis. Tokiomis aplinkybėmis, Aprašo 66 punkte įtvirtinta atsiperkamo sąlyga būtų įgyvendinama tik investuojant į labai ilgo naudingo tarnavimo laikotarpio turta. Kita vertus, jeigu skaičiuojant atsiperkamo būty atsižvelgiama ir į pinigų vertės laike pokytį, tuomet jokios investicijos apskritai neatsiperktų.</p>	74.2. investicijos, pajamos ir išlaidos vertinamos be infliacijos poveikio.
7.	82.	„82. Investicijų įtaka reguliuojamoms gamtinių dujų, elektros energijos kainoms įvertinama atliekant investicijos jautrumo analizę vadovaujantis Tvarkos aprašo 27.6 punktu.“	<p>Pažymime, kad tokiu atveju, kai finansinėje analizėje naudojami realūs pinigų srautai (nevertinant infliacijos poveikio), tuomet FGVD skaičiavimui turi būti naudojamas realus WACC, t.y. WACC sumažintas infliacijos dydžiu. VKEKK nustatomas WACC, atitinkantis investicijų grąžos normą, yra nominalus. Kadangi praktikoje FGVD skaičiavimui dažniausiai naudojami nominalūs pinigų srautai ir nominalus WACC, todėl siūlome naikinti Aprašo 74.2 punktą kaip metodologiškai neteisingą.</p> <p>Aprašo 27.6 punkto nuostatos yra adaptuotos perdavimo sistemos operatoriams, todėl jų pritaikymas kitoms reguliuojamoms įmonėms yra nesuprantamas.</p> <p>Bendrovė prašo papildyti Aprašą naujomis nuostatomis, kurios būtų skirtos kitoms įmonėms. Šios nuostatos turėtų konkrečiai numatyti jautrumo</p>	

Eil. Nr.	Projekto punkto Nr.	Projekto nuostata	Komentaras	Alternatyvi redakcija
8.	118.	„118. Dujų, SND ir Elektros įmonės per 30 dienų nuo su Komisija suderintos investicijos įgyvendinimo dienos Komisijai pateikia dokumentus, pagrindžiančius faktiškai patirtas sąnaudas, susijusias su investicijos įgyvendinimu.“	analizės atlikimo tvarką. Bendrovės nuomone, šio punkto nuostatose įtvirtintas reikalavimas pateikti informaciją apie faktines užbaigtų investicijų sąnaudas per 30 dienų po investicijos užbaigimo datos nustato neefektyvią informacijos teikimo praktiką. Bendrovė siūlo nustatyti, kad informacija apie faktiškai įgyvendintas investicijas būtų teikiama kartą per metus.	
9.	124.	„124. Visa informacija apie investicijas (taip pat ir investicijas pagrindžianti informacija bei investicijų projektai) Komisijai turi būti pateikta ne tik popierine forma, bet ir elektroniniu formatu...“	Bendrovė siūlo atsakyti reikalavimo teikti informaciją popierine forma, kadangi dėl didelių teikiamos informacijos kiekių šis reikalavimas praktiškai yra sunkiai įgyvendinamas ir didinantis administracinius kaštus.	